Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на здравеопазването	**Нормативен акт:** Проект на Постановление за структурни промени в системата на здравеопазването
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Борислав Петров, главен секретар	**Телефон и ел. поща:** bpetrov@mh.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Към настоящия момент към министъра на здравеопазването съществуват 97 броя второстепенни разпоредители, като всички тези структури обхващат основните функционални задължения свързани с провежданата от Министерския съвет здравна политика на територията на цялата страна. Всяка една от групите второстепенни разпоредители обуславя изпълнението на различна част от здравната политика и предоставя определен вид услуга на гражданите и бизнеса.

С оглед на ситуацията към момента и при реално намаляване на средствата за възнаграждения на персонала се наложи да се извърши функционален анализ на системата на здравеопазването и да се предложат структурни промени, които са обосновани в намаляването на броя на юридическите лица в системата, като се запазят специфичните функции, сливане на структурни звена в администрацията на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет, намаляване на всички дублиращи се функции свързани с общо административните дейности, намаляване на ръководните служители и окрупняване на дейността на министерството.

Националният център по обществено здраве и анализи и Национален център по радиобиология и радиационна защита са здравни заведения, създадени по реда на Закона за здравето.

Общата численост на персонала на двата центъра е 304 щатни бройки.

1.1. Кратко описание на проблема

Съществуващата организационна структура на системата на Министерството на здравеопазването е изградена на принципа на наличие на множество самостоятелни административни структури и юридически лица, между които са разпределени взаимосвързани функции в областта на държавния здравен контрол, медицинските дейности, лекарствената политика, медицинската експертиза и административното обслужване.

В областта на общественото здраве и държавния здравен контрол

Към настоящия момент в областта на общественото здраве и държавния здравен контрол към министъра на здравеопазването съществуват 31 броя второстепенни разпоредители, както следва: 28 Регионални здравни инспекции, Национален център по обществено здраве и анализи, Национален център по заразни и паразитни болести, Национален център по радиобиология и радиационна защита.

Всички тези структури обхващат основните функционални задължения свързани с провежданата от Министерския съвет здравна политика на територията на цялата страна. Всеки от второстепенни разпоредители обуславя изпълнението на различна част от здравната политика и предоставя определен вид услуга на гражданите и бизнеса.

В различни периоди се е налагало преструктуриране или закриване на структурни звена, за да могат да бъдат изпълнявани основните задължения по опазването на живота и здравето на населението, което е и основен приоритет на държавата.

След направен анализ на дейността в процеса на подготовка на оптимизацията на съществуващите структури, беше идентифицирано, че към момента съществуващите

структури са с почти минимална щатна численост при спазване на нормативните изисквания за численост в администрацията, което води до невъзможност да се обезпечат с необходимата щатна численост основни функции, които са възложени на министъра на здравеопазването със закони.
В структурата на националните центрове по проблемите на общественото здраве има създадени три центъра - Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА), Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) и Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ).
Националните центрове по проблемите на общественото здраве са юридически лица на бюджетна издръжка към министъра на здравеопазването, които се откриват, преобразуват и закриват с постановление на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването.
Националните центрове по проблемите на общественото здраве съгласно Закона за здравето осъществяват дейности по: провеждане на проучвания, оценки, експертизи, анализи и прогнози в областта на опазване на общественото здраве; предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на епидемии от заразни болести; организиране, управление и координация на медицинската помощ при бедствия, аварии и катастрофи на територията на Република България; оценка на риска и неблагоприятното влияние на факторите на жизнената среда върху индивидуалното, семейното и общественото здраве; лабораторни изследвания и експертизи; защита на лицата от действието на йонизиращите и нейонизиращите лъчения; промоция на здраве и интегрирана профилактика на болестите; експертна и консултативна помощ на регионалните здравни инспекции; експертна, консултативна и методическа помощ на лечебните и здравните заведения; планиране и провеждане на научна и научно-приложна дейност; държавен здравен контрол в случаите, предвидени в закон; учебна дейност; събиране, обобщаване и анализиране на информацията от дейността на регионалните здравни инспекции.
На НЦРРЗ са възложени и функции по държавен здравен контрол за спазване на изискванията за защита на лицата от въздействието на йонизиращи лъчения на територията на областите София-град, София-област, Перник, Благоевград и Кюстендил, както и на обекти с национално значение – ядрена енергетика (с изнесено работно място в АЕЦ Козлодуй), експериментални ядрени реактори, обекти на бившия уранодобив, национални хранилища за радиоактивни отпадъци.
Националният център по обществено здраве и анали и Националният център по радиобиология и радиационна защита са с функции свързани с опазването на общественото здраве и здравния контрол.
Двете структури могат да бъдат обединени в общ център, като бъдат запазени функциите на НЦРРЗ по отделните функционални направления и по отношение на НЦОЗА следва да се реорганизират специфичните функции и да се премахнат дублиращи се функционални задължения с министерството или други ВРБ.

1.2. Причини за възникване на проблема

Проблемът произтича основно от необходимостта съществуващата административна организация да бъде адаптирана към актуалните потребности на системата на здравеопазването.
Разпределянето на взаимосвързани функции между самостоятелни административни структури създава предпоставки за дублиране на административни процеси, допълнителна необходимост от координация и по-сложно управление на човешките и материалните ресурси.
Необходимостта от преструктуриране е свързана и с целта за по-ясно определяне на отговорностите и компетентностите, оптимизиране на административните процеси и подобряване на координацията в системата на здравеопазването.

1.3. Описание на съществуващото положение

При съществуващата организация: Националния център по обществено здраве и анализи и Националния център по радиобиология и радиационна защита също функционират като отделни юридически лица;
Предлаганата промяна цели да преодолее организационното разделение, без да се променят по същество функциите.
Промените не биха могли да се решат в рамките на действащото законодателство, тъй като правомощията функциите на двата центъра са определени в Закон за здравето.
Макар определени административни функции да могат да бъдат споделяни или координирани в съществяващата структура, запазването на отделните юридически лица не позволява пълното интегриране на функциите, преразпределяне на щатната численост и премахване на всички дублирани общоадминистративни функции.
За реализирането на предложената организационна промяна е необходимо да се уредят нормативно:

- правоприемството;
- преминаването на активи и пасиви;
- преминаването на права и задължения;
- продължаването на висящи производства;
- преминаването на трудови и служебни правоотношения;
- прехвърлянето и поддържането на регистри и информационни масиви;
- функциите на Националния център по обществено здраве и радиационна защита;
- административното обслужване.

1.4. Предлаганото изменение е свързано преди всичко с промяна в организацията на администрацията. То не произтичат от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Не са извършвани последващи оценки на въздействието на предложения нормативен акт.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.
1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).
1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.
1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.
1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите т тях?

2. Цели:

Основната цел е създаването на по-ефективна, интегрирана и функционално ориентирана организационна структура на Министерство на здравеопазването чрез намаляване на административната фрагментация.

Цел 1: „**Оптимизиране на административната организация и създаване на по-единна, координирана и ефективна система за изпълнение на държавната политика**“
При развитието на функциите и административните процеси в системата на здравеопазването е необходимо структурата на администрацията да бъде адаптирана с оглед избягване на дублирането на функции, оптимизиране на работните процеси и по-ефективно използване на наличния човешки и финансов ресурс.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Пряко засегнати страни:

Пряко или косвено заинтересовани от предложените промени са:

- служителите на Министерството на здравеопазването;
- служителите на Националния център по обществено здраве и анализи;
- служителите на Националния център по радиобиология и радиационна защита;
- лицата, ползващи административни услуги;
- кандидати за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;

По отношение на малките и средните предприятия въздействието се очаква да бъде ограничено и предимно административно, доколкото предложените промени не въвеждат нови материалноправни изисквания към извършването на съответните дейности.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. Вариант 1 „Без действие“

При този вариант не се предприемат нормативни промени.

Запазва се съществуващият модел, при който Националния център по обществено здраве и анализи и Националния център по радиобиология и радиационна защита функционират като самостоятелни юридически лица и формират самостоятелно общи администрации.

Този вариант не позволява да бъдат постигнати в необходимата степен целите за оптимизиране на административната структура, премахване на дублиращите се функции, намаляване на организационното разделение и по-ясно разпределение на отговорностите.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Предприемане на нормативни промени“

При този вариант се извършва предлаганата структурна оптимизация в Националния център по обществено здраве и анализи и Националния център по радиобиология и радиационна защита, а именно вливането на Националния център по радиобиология и радиационна защита в Националния център по обществено здраве и анализи, в една новата обща структура – Национален център по обществено здраве и радиационна защита.

В тази връзка се предлага Постановление за структурни промени в системата на здравеопазването за вливане на Националния център по радиобиология и радиационна защита в Националния център по обществено здраве и анализи и създаването на Национален център по обществено здраве и радиационна защита.

Целта на промяната не е отпадане или ограничаване на съществуващите функции в областта на опазване на общественото здраве и държавния здравен контрол, а единствено промяна на начина, по който подпомагащите функции на националните центрове по проблемите на общественото здраве са организационно структурирани и административно изпълнявани.

Всички функции, които понастоящем се осъществяват от Националния център по радиобиология и радиационна защита и Националния център по обществено здраве и анализи, ще бъдат запазени и ще продължат да се изпълняват в структурата на Националния център по обществено здраве и радиационна защита.

Съществен елемент от предлаганата промяна е запазването на специализирания експертен капацитет. Преструктурирането няма да доведе до необходимост от изграждане на нов експертен капацитет, а ще позволи съществуващият капацитет и експертиза да бъдат интегрирани в общата структура на Националния център по обществено здраве и радиационна защита.

Това ще създаде условия за по-добра координация между различните направления на държавната политика в областта на общественото здраве и държавния здравен контрол и ще улесни съобразяването на административните процеси с приоритетите и стратегическите цели на здравната политика.
Предлаганото преструктуриране цели да ограничи случаите, при които взаимосвързани функции се изпълняват от различни административни структури със самостоятелна организационна и бюджетна обособеност. Чрез създаването на по-единна административна система се създават предпоставки за по-добро разпределение на функциите, ресурсите и отговорностите.
Предложеното обединяване е реорганизация за създаване на по-силен, по-ефективен и по-интегриран национален експертен капацитет, при гарантирано запазване на специфичната експертиза по радиационна защита и оптимизиране на структури със сходни функции по опазване на общественото здраве и държавния здравен контрол.
Общата численост на персонала на двата центъра е 304 щатни бройки. В рамките на структурната промяна се предвижда числеността на новия обединен център да бъде 254 бр., като се оптимизират общо административните функции, които са дублирани за всяко от юридическите лица. Намаляването на щатните бройки е за сметка на незаети такива и бройки от общата администрация, като се запазват специфичните функции на двата центъра.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Очакваният резултат от предложените изменения е създаване на по-ефективна, координирана и функционално обоснована административна система в областта на общественото здраве.
Единно управление и контрол върху процесите свързани с набирането на персонал, управлението на персонала и единна политика по задържането и привличането на кадри.
Предвижда се оптимизиране по отношение на финансово-счетоводните дейности, финансовият контрол, административното обслужване, обществените поръчки и др.
На следващо място се очаква подобряване на обмена на информация и на проследимостта на административните процеси, както и създаване на по-добри предпоставки за дигитализация и използване на информационни и комуникационни технологии.
Това ще създаде условия за по-ефективно използване на публичните средства, намаляване на дублиращите се функции, концентриране и по-добро използване на високоспециализиран капацитет и по-добра основа за формиране на държавната политика в областта на общественото здраве и радиационната защита.
Обобщено, очакват се следните положителни въздействия:

- подобряване на координацията между административните звена;
- намаляване на дублиращи се административни функции;
- оптимизиране на работните процеси;
- по-ефективно използване на човешките ресурси;
- по-единно прилагане на нормативните изисквания;
- създаване на условия за дигитализация на административните процеси;

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Специфични въздействия:

Не се очакват съществени негативни икономически или социални въздействия.

В краткосрочен план могат да възникнат организационни разходи и необходимост от адаптиране на вътрешните процедури, информационните системи и административните процеси във връзка с преструктурирането.

Възможно е да възникне временно административно натоварване при прехвърлянето на функции, документация, информационни ресурси и персонал между структурите, което ще бъде преодоляно в краткосрочен план.

Тези въздействия са временни и са свързани с прехода към новия административен модел.

Не се очаква увеличаване на административната тежест за гражданите и бизнеса, тъй като не се въвеждат нови по същество задължения или материалноправни изисквания.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Административна тежест:

Предложените промени **не въвеждат нови регулаторни режими**.

Не се предвижда създаване на нови задължения за гражданите и бизнеса.

Променя се компетентният административен орган, който предоставя съответните услуги.

Поради това не се очаква увеличаване на административната тежест. В перспектива промяната може да доведе до нейното намаляване чрез по-единна организация на административните процеси и възможност за тяхната дигитализация.

Не се очаква съществено негативно въздействие върху микро-, малките и средните предприятия.

Промените не въвеждат нови изисквания към стопанските субекти и не променят материалноправните условия за извършване на съответните дейности.

Промяната в компетентния орган има организационен характер и не се очаква да доведе до допълнителни разходи за гражданите и бизнеса.

По отношение на финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Предлаганите изменения са свързани основно с промяна в административната организация и институционалната структура на системата на здравеопазването и не предвиждат създаването на нови по същество функции.

Функциите в областта на общественото здраве ще продължат да се изпълняват и след влизането в сила на предложеното изменение.

Променя се административният модел на тяхното изпълнение, като функциите на Националния център по обществено здраве и анализи и Националния център по радиобиология и радиационна защита са обединени в една обща структура - Национален център по обществено здраве и радиационна защита.

Прилагането на предложените изменения ще се осъществява в рамките на бюджета на Министерството на здравеопазването и на предвидените средства за изпълнение на съответните функции.

В резултат на преструктурирането ще бъде възможно по-ефективно използване на наличните човешки, финансови и материални ресурси чрез интегриране на съществуващи функции и административни ресурси в рамките на единна организационна структура.

Предвиденото преструктуриране създава предпоставки и за оптимизиране на разходите за административна дейност, доколкото се намалява необходимостта от поддържане на множество самостоятелно обособени административни структури и свързаните с това организационни процеси.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант „Без действие“	Вариант 2 „Приемане на предложения проект“
Ефективност	Цел 1: Създаване на по-ефективна, интегрирана и функционално ориентирана организационна структура на Министерство на здравеопазването	3	1
Ефикасност	Цел 1: Създаване на по-ефективна, интегрирана и функционално ориентирана организационна структура на Министерство на здравеопазването	3	1
Съгласуваност	Цел 1: Създаване на по-ефективна, интегрирана и функционално ориентирана организационна структура на Министерство на здравеопазването	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Предвид изложеното, може да се направи обоснован извод за избор на вариант за приемане на предложения проект.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Предложените промени **не въвеждат нови регулаторни режими, а оптимизират вече съществуващи**.
Не се предвижда създаване на нови задължения за гражданите и бизнеса, нито промяна на материалните условия за предоставяне на административни услуги.
Променя се единствено компетентният административен орган, който издава съответните административни актове.

Поради това не се очаква увеличаване на административната тежест. В перспектива промяната може да доведе до нейното намаляване чрез по-единна организация на административните процеси и възможност за тяхната дигитализация.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Предложените промени **не въвеждат нови регулаторни режими**. Дейността изпълнявана от двата национални центъра ще продължи да бъде изпълнявана в рамките на обща административна структура – национален център по обществено здраве и радиационна защита.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Предложените изменения не предвиждат създаване на нови регистри.
При необходимост съществуващите информационни ресурси и регистри ще бъдат адаптирани съобразно промяната на компетентните административни органи.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Основният потенциален риск е свързан с прехода от съществуващия към новия организационен модел.
Съществува възможност при недостатъчно планиране на прехода временно да възникнат затруднения при прехвърлянето на функции, документация, информационни ресурси и административни производства, които се планира да бъдат преодолявани своевременно.

Този риск може да бъде ограничен и преодолян чрез подходящо регламентиране на преходните и заключителните разпоредби, осигуряване на приемственост при административните производства и своевременно организационно и техническо обезпечаване на промените.
Съществено значение за ограничаване на риска има и запазването на служителите от специализираната администрация на НЦРРЗ, което осигурява приемственост и съхраняване на експертния капацитет.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Срокът за провеждане на консултациите по чл. 26 от Закона за нормативните актове е 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

Предлаганите изменения са свързани преди всичко с организацията на националната администрация и с разпределението на компетентностите между органите и административните структури, чрез които се осъществява държавната политика.
След извършен анализ за съответствие с правото на Европейския съюз се установи, че обществените отношения, предмет на проекта на Постановление, не са регламентирани в европейското законодателство.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Проект на Постановление за структурни промени в системата на здравеопазването

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Закон за здравето
Правилник за устройството и дейността на Националния център по обществено здраве и анализи
Правилник за устройството и дейността на Националния център по радиобиология и радиационна защита

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Инж. Анна Масларска, директор на дирекция „Обществено здраве“

22.10.2026 г.

X Анна Масларска

Signed by: Anna Zdravkova Daskalova-Maslarska